

→ **Lluitar contra el canvi climàtic**

El passat 12 de desembre es va anunciar, en finalitzar la cimera de París COP21, un pacte global contra el canvi climàtic que, amb caràcter vinculant, obliga els països a reduir les seves emissions de diòxid de carboni. La lluita contra el canvi climàtic i l'escalfament no es pot separar de la gestió dels residus. L'informe europeu de 2012 suggereix que el sector dels "residus" representa poc més del 3% de les emissions dels gasos d'efecte hivernacle a la Unió Europea dels 28 Estats. A primera vista, podria semblar que es pot fer poc respecte a això, però diversos estudis assenyalen que la contribució potencial de la prevenció i gestió de residus a la reducció d'aquestes emissions podria ser molt més gran que el total d'emissions causades pel mateix sector. Les reduccions d'emissions derivades d'aquesta gestió dels residus supera amb escreix el nivell d'emissions reportades pel mateix sector.

"Catalunya, que ha estat present a la cimera, està fermament compromesa a lluitar contra el canvi climàtic mitjançant diverses iniciatives legislatives i de planificació estratègica i transversal", expliquen des de l'Agència de Residus de Catalunya. I afegeixen en aquesta mateixa direcció: "És per aquest motiu que la nova planificació al voltant de la prevenció i gestió dels residus de Catalunya (PRECAT20), emmarcada en el conjunt d'estratègies que ens han de permetre avançar cap a una economia

circular i baixa en carboni, contempla un conjunt d'objectius i actuacions que ho faran possible".

Per a tot plegat, serà necessari transformar el model i canviar el paradigma. L'any 2014, la recollida selectiva de residus a Catalunya va ser del 28%. Tot i que s'ha progressat respecte del passat, els objectius plantejats tant a curt com a llarg termini són ambiciosos. Les previsions futures apunten cap a un percentatge del 65% per a l'any 2030. S'ha de treballar en diversos fronts, com ara a incrementar la quantitat i qualitat de recollida i innovar en models eficients. "En el context actual, la transició cap a estratègies d'economia circular és un repte que transformarà el model de gestió de residus i que dona un sentit a les polítiques de gestió inserint-les en un marc d'estalvi i d'ús eficient dels recursos materials i energètics", asseguren des de l'ARC.

En aquest context, la ciutadania té un paper fonamental, protagonista, i més encara la política municipal, les institucions locals. Així ho veuen des de l'Agència de Residus de Catalunya: "Els ens responsables de la gestió tenen ara l'oportunitat de conduir aquest canvi de paradigma, fent un salt qualitatiu en sistemes de recollida, fiscalitat, sensibilització, etc. Serà aquest i no cap altre l'escenari de futur per al qual cal treballar". Els ciutadans i els ajuntaments, en part, també tenen el futur dels seus fills i nés a les seves mans. ●

Amb la COP21 es veu que la UE és qui millor ha fet els deures i que Catalunya és una de les regions que millor ho ha fet, mentre que la resta de l'Estat encara està molt enrere. La UE té un objectiu de reciclatge del 50% pel 2020, mentre que Catalunya l'ha fixat en el 60%. Una bona gestió de residus millora la resposta davant el canvi climàtic, el gest diari de separar els residus i convertir-los en recursos aprofitables estalvia matèries primeres i emissions.

— **Per arribar a aquests objectius on cal incidir?**

— Caldrà treballar en diversos fronts. Per a moltes fraccions s'haurà d'incrementar tant la quantitat recollida com la qualitat. Serà necessari innovar en models de gestió més eficients i, alhora, la totalitat de residus hauran de ser tractats abans de la seva deposició, cosa que contribuirà tant a incrementar la valorització material com a disminuir la quantitat i l'impacte dels residus dipositats, que l'any 2013 hauria de representar com a màxim un 10% del total generat.

— **Són un instrument útil i eficaç les taxes a l'hora de reduir la generació de residus?**

— Volem enfortir el cànon als municipis, que es gravi l'entrada en dipòsit i incineració de residus amb l'objectiu de fomentar una recollida selectiva de qualitat. Pel 2016 l'entrada de residus en dipòsit passarà de 19 €/t a 24,5€/t i la d'incineració de 9€/t a 12,7 €/t; cosa que comportarà un increment de la recaptació de 27 milions a 41 milions d'euros. Seguint aquesta línia, volem incrementar anualment el cànon cinc euros fins a l'any 2020. Recaptarem molt més, i més diners retornarem als ens locals. Serà més costós per als Ajuntaments portar a dipòsit o incinerar els residus que recollir-los selectivament.

JOSEP MARIA TOST

«Una bona gestió de residus millora la resposta contra el canvi climàtic»

—Per al ciutadà hi ha mesures com la transparència del que paga de recollida...

—La gent no té consciència del cost de la gestió dels residus que generen i cal fer més transparent la taxa que paga pel servei, igual que ara ja ho sap de l'aigua o del gas. És bàsica una millor informació i seria molt útil donar transparència en la factura de serveis municipals al cost econòmic d'aquest servei en concret. Quan es fa present sobre el paper es pot actuar en conseqüència: la gent veurà on van a parar els seus impostos i que amb les seves accions quotidianes poden influir. Per altra banda, també pensem en el pagament per generació, el qual tracta de repercutir en el ciutadà una taxa més justa, que el premiï si fa una bona recollida selectiva.

—Com estan les estratègies de gestió de residus?

—Són els municipis els que escullen el model de recollida selectiva, la gestió de residus és la seva competència. Ho fan en funció de les seves característiques urbanístiques pensant en la qualitat i quantitat de residus que obtindran. Trobem contenidors de superfície i soterrats, recollida pneumàtica... Però les anàlisis diuen que la recollida porta a porta s'està manifestant com el model més eficient. Al nostre país, hi ha 133 municipis, uns 300.000 habitants, que ja ofereixen totalment o parcial del servei porta a porta.

—Tenim alguna experiència internacional de porta a porta?

Josep Maria Tost i Borràs, alcalde de Riudecanyes (Baix Camp), és també director de l'Agència de Residus de Catalunya. Defensa que, per assolir els objectius fixats, caldrà innovar en models de gestió de residus més eficients.

Entrevista de Nicolas Tomás

—A Europa aquesta modalitat s'aplica també en zones d'alta densitat urbana. A Milà els resultats han estat excel·lents: han pogut incrementar del 60% al 85% els nivells de recollida selectiva i reduir al 10% les deixalles separades incorrectament. També al nostre país tenim alguns municipis com Tiana que recull 486,93 kg/hab/any, i això significa una R.S. / R.M. del 86,36%. La recollida porta a porta d'orgànica i rebuig conviu amb la disposició de contenidors de carrer.

Es fa palès que aquest model de recollida encara té molt recorregut i pot estendre's a centenars de municipis de Catalunya. ●